

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Ю. С. Цал-Цалко, д.е.н., професор,

Ю. Ю. Мороз, д.е.н., професор,

Л. А. Суліменко, к.е.н., професор,

кафедра бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Досліджено роль управлінського обліку в системі управління підприємством. Встановлено, що управлінський облік є ефективним інструментом управління в ринкових умовах господарювання. Визначено основні елементи організаційно-методичного механізму управлінського обліку на підприємстві.

Постановка проблеми. Для успішного здійснення господарської діяльності і отримання прибутку важливим питання є формування системи управління виробничими процесами суб'єкта господарювання. Для ефективної роботи сучасного підприємства необхідна добре налагоджена система управлінського обліку і звітності для забезпечення керівників різних рівнів управління. Тому, особливого значення набуває формування облікової політики щодо організації управлінського обліку з метою створення ефективної системи контролю за господарською діяльністю.

Одним із основних проблемних питань, які стримують належну організацію управлінського обліку є відсутність чіпких організаційно-методичних рекомендацій щодо методики організації управлінського обліку, оскільки відсутня нормативно-правова база з

ведення управлінського обліку. В Законі України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" наводиться лише визначення управлінського обліку, але не регламентується порядок ведення внутрішньогосподарського обліку на підприємстві [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням проблем організації управлінського обліку на підприємстві присвячено праці вітчизняних науковців І. Білоусової, Ф.Ф. Бутинця, Л. Гнилицької, С.Ф. Голова, В.П. Завгороднього, Л.В. Нападовської, В.В. Сопка, Н.Т. Ткаченко, М.С. Пушкаря, Л.К. Сука, Ю.С. Цаль-Цалка та інших. Водночас, практичний інтерес до розробки рекомендацій щодо організації управлінського обліку на вітчизняних підприємствах обумовили цільову спрямованість дослідження.

Метою дослідження є вивчення особливостей формування організаційно-методичного механізму управлінського обліку суб'єктів господарювання.

Виклад основного матеріалу. Процес формування облікової політики передбачає вибір принципів, методів, процедур, способів організації та ведення бухгалтерського обліку відповідно до особливостей галузевої діяльності конкретного підприємства. Тому, враховуючи підхід до побудови управлінського обліку, необхідно зважати на те, що на рівні держави його організація не регламентується, а повністю розробляється і запроваджується внутрішнім нормативним документом.

В результаті дослідження, встановлено, що система організаційно-методичного механізму управлінського обліку підприємства повинна включати такі основні елементи:

- визначення організаційної структури підприємства (наявність та взаємодія його підрозділів) та формування інформаційних потреб внутрішніх користувачів;
- побудова аналітичних рахунків управлінського обліку за центрами виникнення витрат та центрами відповідальності за них, а також за центрами рентабельності виробництва окремих видів продукції;
- функціональні обов'язки щодо ведення управлінського обліку покласти на бухгалтерів-аналітиків, які б готували інформацію для керівництва з метою прийняття управлінських рішень;
- побудова системи управління витратами через застосування тих чи інших методів обліку витрат та способів калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг), які визначаються технологічними і організаційними особливостями господарської діяльності підприємства;
- розробка методики та принципів управлінського обліку і формування внутрішньогосподарської звітності;
- розробка механізму бюджетування діяльності підприємства;
- побудова системи внутрішньогосподарського контролю з метою прийняття ефективних управлінських рішень;
- розробка конкретних принципів, правил та процедур, що застосовується підприємством при організації внутрішньогосподарського (управлінського) обліку та оформлення їх в додаток до Наказу про облікову політику підприємства – Положення про облікову політику щодо управлінського обліку на підприємстві;
- при розробці облікової політики щодо управлінського обліку підприємству слід користуватися галузевими Методичними рекомендаціями з обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) та іншими нормативними документами, які визначатимуть методику ведення управлінського обліку та контролю в даній галузі.

Висновки і пропозиції. Отже, в результаті дослідження визначені основні елементи організаційно-методичного механізму управлінського обліку підприємства та їх відображення в обліковій політиці шляхом розробки додатку до Наказу про облікову політику.

Список використаних джерел

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www//zakon.rada.gov.ua>
2. Сук Л.К. Організація управлінського обліку та економічного аналізу / Л. Сук. – // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2010. – № 11. – С. 35-39.
3. Управлінський облік [Текст]: Підручник / Ю.С. Цал-Цалко, Ю.Ю. Мороз, Н.І. Цегельник. – Житомир: ПП «Рута», 2015. – 632 с.